

Ogłoszenie

O podaniu do publicznej wiadomości informacji o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica”

W związku z opracowaniem projektu dokumentu pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica” Burmistrz Miasta i Gminy Witnica zwrócił się w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do następujących organów:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pismem z 28 listopada 2023 r., znak: WI.621.1.2023MAz
- Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, pismem z 28 listopada 2023 r., znak WI.621.1.2023MAz

W odpowiedzi:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, pismem z dnia 4 grudnia 2023 r. znak: WZŚ.411.188.2023.DT, odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica na lata 2024-2023”.

Treść pisma:

Zgodnie z przedstawionym dokumentem, nadrzędnym długoterminowym celem Programu jest wyeliminowanie szkodliwego wpływu i negatywnych dla zdrowia skutków spowodowanych azbestem u mieszkańców gminy Witnica oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko naturalne. Cel ten pozostaje w ścisłej relacji z celami zdefiniowanymi w krajowym Programie. Przeprowadzanie wymagane inwentaryzacji wyrobów zawierających ze względu na skuteczny monitoring realizacji Programu i ocenę jego efektywności. Inwentaryzację zaplanowano tak by możliwie dokładnie zinwentaryzować wyroby azbestowe na terenie gminy z uwzględnieniem obiektów należących do gminy. Ponieważ według danych statystycznych zdecydowana większość wyrobów zawierających azbest to wyroby budowlane, dlatego skupiono się na policzeniu tych właśnie wyrobów. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Witnica przeprowadzeniu wizji lokalnej wśród właścicieli domków jedno lub wielorodzinnych - tzw. „spis z natury” (ilość i stan, numer działki i obrębu oraz stopień pilności usunięcia wyrobów azbestowych).

Ogólnym zadaniem Programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. W Programie ujęto trzy główne zadania:

- Działania edukacyjno - informacyjne (informowanie poprzez stronę internetowa lub ulotki o działaniach gminy podjętych w celu likwidacji azbestu, udostępnianie informacji poprzez stronę internetowa o aktualnych aktach prawnych regulujących sposób zabezpieczenia, usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest).
- Usuwanie wyrobów zawierających azbest (prowadzenia rejestru wniosków mieszkańców o dofinansowanie, pozyskiwanie środków na realizację Programu, usuwanie i utylizacja

azbestu).

- Monitoring realizacji Programu (aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy, sprawozdawczość w zakresie realizacji Programu).

Realizacja dokumentu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Zostaną osiągnięte natomiast efekty w postaci poprawy warunków życia ludzi oraz polepszenia stanu powietrza atmosferycznego i klimatu, zasobów naturalnych, wód i powierzchni ziemi. Jak wskazuje Wnioskodawca, realizacja inwestycji / zadań wyznaczonych w Programie nie będzie negatywnie wpływać na stan form ochrony przyrody na terenie gminy Witnica.

Brak oddziaływania na obszary chronione i cenne przyrodniczo wynika z faktu, iż prowadzone działania dotyczą będą demontażu i wywozu wyrobów azbestowych. Prace prowadzone będą na już istniejących obiektach budowlanych, zgodnie z wytycznymi i przepisami dot. ochrony środowiska jak i budownictwa. Po zapoznaniu się z treścią wniosku przesłanego przez Burmistrza Miasta i Gminy Witnica oraz załączonym uzasadnieniem stwierdzam, że przedmiotowy Program spełnia warunki określone w art. 48 cytowanej na wstępie ustawy. Tym samym stwierdzam zasadność wniosku o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu.

W odpowiedzi:

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, pismem z 7 grudnia 2023 r., znak NZ.9022.603.2023.AK, odmówił zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Treść pisma:

Wnawiając do wniosku z dnia 28 listopada 2023 r., znak: WI.621.1.2023.Masz, w sprawie uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na Środowisko dla projektu dokumentu pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica”, Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. informuje, że nie ma podstaw do uzgodnienia możliwości odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu ww. dokumentu. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz.U. z. 2023 r., poz. 1094 ze zm.), przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

1. planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w ust. 1 (art. 46 ust. 2 ustawy). Ponadto art. 47 ust. 1 wskazuje, że przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy (art. 48 ust. 3 ustawy).

Z powyższego wynika, że przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty aktów planowania o charakterze sektorowym, takie jak polityki, strategie, plany lub programy w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu lub zmiany takich dokumentów, o ile wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, kwalifikowanych jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumencie, głównym celem programu jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie.

W programie opisano ogólne mechanizmy oraz zasady pomocy, której gmina zamierza udzielić osobom decydującym się na usunięcie elementów zawierających azbest z budynków lub budowli. Pomoc ma na celu zachęcić do podejmowania tego rodzaju działań oraz zmniejszyć ryzyko związane z nieprawidłowym ich wykonaniem. Program zakłada realizację następujących zadań:

4. inwentaryzacje z natury obiektów zawierających azbest (ustalenie skali występowania i lokalizacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy),
5. edukacje mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka i procedur usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych,
6. propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu,
7. zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest,
8. bieżący monitoring realizacji programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom.

Główne zadania wynikające z realizacji programu, to demontaż pokryć dachowych wykonanych z wyrobów zawierających azbest oraz transport na składowisko i utylizacja powstałych w wyniku tego odpadów oraz oczyszczanie terenu po zakończeniu prac. Odpady azbestowe składowane będą na specjalistycznych składowiskach zlokalizowanych poza gminą Witnica. Nie planuje się na terenie gminy realizacji instalacji unieszkodliwiania odpadów azbestowych. Usunięcie z terenu gminy wyrobów azbestowych przyczyni się generalnie do wyeliminowania jego negatywnego oddziaływania na zdrowie mieszkańców. W uzasadnieniu do wniosku nie wskazano, że „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica” nie wyznacza ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z zapisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać

na środowisko (J.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839). Nie wynika ot również z treści samego dokumentu.

Wobec powyższego, po przeanalizowaniu sprawy Lubski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. stwierdza, iż w świetle obowiązujących przepisów brak jest podstaw prawnych do zajęcia stanowiska w niniejszej sprawie na tym etapie postępowania. Jednocześnie organ wyjaśnia, że organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej mogą być właściwe w przypadku dokumentów wymienionych w art. 47, jedynie w trybie art. 54, gdy zostanie stwierdzona potrzeba przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przez organ wymieniony w art. 57.

W związku z powyższym Burmistrz Miasta i Gminy Witnica, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy oos jako organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy oos odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy oos przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- polityki, strategii, plan i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać a środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.),
- polityki, strategii, plan i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochrona obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Główne zadania wynikające z realizacji programu to demontaż pokryć dachowych wykonanych z wyrobów zawierających azbest oraz transport na składowisko i utylizacja powstałych w wyniku tego odpadów oraz oczyszczanie terenu po zakończeniu prac. Odpady azbestowe składowane będą na specjalistycznych składowiskach zlokalizowanych poza gminą Witnica. Nie planuje się na terenie gminy realizacji instalacji unieszkodliwiania odpadów azbestowych. Usunięcie z terenu gminy wyrobów azbestowych przyczyni się generalnie do wyeliminowania jego negatywnego oddziaływania na zdrowie mieszkańców. Z przygotowanej analizy uwarunkowań wynika, że „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica” nie wyznacza ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja „Programu ...” nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w związku z czym nie ma zastosowania art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 47 ust. 1 oraz art. 48 ww. ustawy dotyczący konieczności przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”. Zgodnie z „Harmonogramem czasowo-finansowym wdrażania Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, zawartym w projekcie dokumentu przewiduje się realizację następujących zadań:

- Opracowanie Programu Usuwania Azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica,

- Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest oraz o ilości i miejscu zlikwidowania wyrobów azbestowych na terenie gminy Witnica,
- Działalność informacyjna i edukacyjna nt. bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów unieszkodliwiania i szkodliwości azbestu: przygotowanie ulotek informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz o obowiązkach związanych z koniecznością jego usuwania, przygotowanie stałej informacji związanej z tematyką azbestu na stronie internetowej gminy, okresowe publikacje w prasie lokalnej dotyczące azbestu,
- Usuwanie wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwienie: prowadzenie rejestru wniosków o dofinansowanie odbioru odpadów zawierających azbest i ich realizacja, pozyskiwanie funduszy na realizację Programu,
- Monitoring usuwania i prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Na terenie gminy Witnica znajduje się Park Narodowy „Ujście Warty”, obszar Natura 2000 „Ujście Warty” i „Ostoja Witnico-Dębniańska” obszar chronionego krajobrazu. „Lasy Witnico-Dębińskie”, „Lasy Witnicko-Dzieduszyckie”, „Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty” Park Krajobrazowy „Ujście Warty”, rezerwat „Morenowy Las” a także użytk ekologiczny „Torfowisko Mosina” i pomniki przyrody.

W rozdziale 4 na str. 13 projektu Programu wskazano, że „w przypadku prowadzenia prac rozbiórkowych, remontowych, modernizacyjnych i termomodernizacyjnych (które mogą być prowadzone w celu eliminacji azbestu wbudowanego w elementy konstrukcyjne i izolacyjne obiektów budowlanych), przed ich rozpoczęciem, zarządca budynku powinien zlecić ornitologowi inwentaryzację przyrodniczą w zakresie występowania ptaków gatunków chronionych, w szczególności jerzyka (*Apusapus*)”. Wskazano również, że w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych należy zwrócić się do odpowiedniego organu o wydanie zezwolenia na odstąpienie od zakazów, a także zapewnić, w ramach rekompensaty za zniszczone siedliska, zastępcze miejsca lęgowe. Ponadto na terenie gminy nie planuje się realizacji instalacji unieszkodliwiania odpadów azbestowych, a usunięcie z terenu gminy wyrobów zawierających azbest wpłynie pozytywnie na poprawę stanu środowiska poprzez podwyższenie jakości powietrza atmosferycznego.

Biorąc pod uwagę informacje zawarte w dokumentacji, w szczególności charakter, skalę i zakres działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica” stwierdzono, że realizacja postanowień projektu dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary chronione i zdrowie ludzi, w szczególności oddziaływania o charakterze skumulowanym i transgranicznym.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy o oś, mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 ustawy o oś, informuję, że dla projektu dokumentu pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Witnica” brak jest podstaw do zakwalifikowania projektu dokumentu do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o oś, gdyż nie wyznacza on ram do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także brak jest podstaw do zakwalifikowania projektu dokumentu do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 3 i nie ma potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

BURMISTRZ
Dariusz Jaworski

